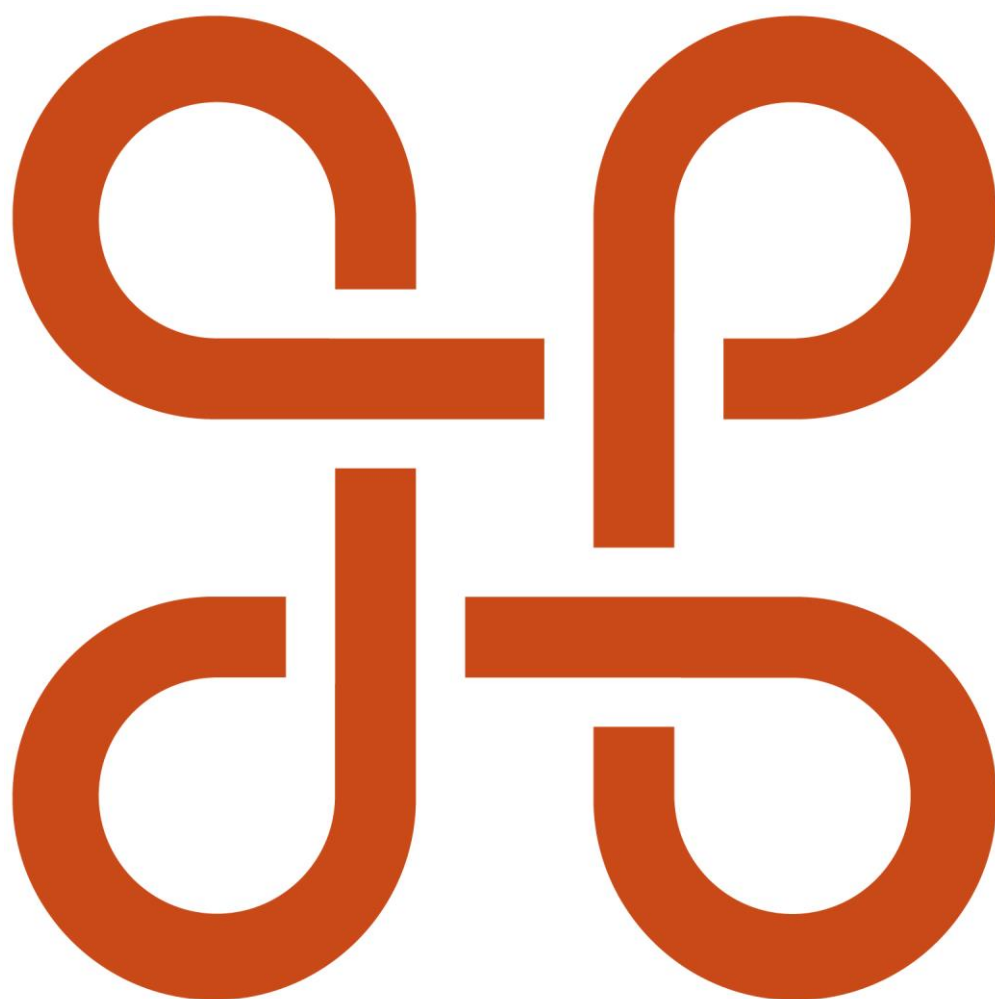

Kulturmiljöbidrag till världsarvssamordning

2021

RIKSANTIKVARIEÄMBETET

Innehåll

1. Information	3
1.1 Fördelning av bidraget	3
1.2 Ansökan och tidsram	4
1.3 Bidragets användning	4
1.4 Uppföljning och åiterrapportering	5
2. Frågor och svar	6

1. Information

I Regleringsbrevet för budgetåret 2021 avseende Riksantikvarieämbetet avsätter regeringen medel för världsarvssamordning som en del av kulturmiljövårdsanslaget för en tillfällig finansiell satsning under tre år. Bakgrunden till bidraget är den nationella strategin för världsarvsarbetet som pekar ut världsarvssamordnarna som en nyckelfunktion i världsarvens förvaltning. Världsarvssamordnarna ”bidrar till en fungerande samordning mellan lokala och regionala aktörer och i världsarvsråden och agerar strategiskt utifrån världsarvens bevarande, användning och utveckling”.¹

Enligt regleringsbrevet ”får högst 4 000 000 kronor användas för bidrag till världsarvssamordning som avser de världsarv som är kulturarv, i syfte att stärka den lokala och regionala implementeringen under den första genomförandeperioden av den nationella världsarvsstrategin fram till och med 2023”.²

Bidraget är således en tillfällig satsning för att växla upp världsarvsarbetet som en del av den nationella världsarvsstrategins implementering och handlar inte om att ersätta befintliga resurser, utan att skapa mervärde och utrymme för utveckling i arbetet på lokal och regional nivå.

Bidraget gäller inte för världsarven Höga kusten och Laponia eftersom dessa redan har en statlig medfinansiering av världsarvsarbetet.

1.1 Fördelning av bidraget

Riksantikvarieämbetet ansvarar för utdelning av bidraget till världsarven. Inriktningen är att bidraget ska fördelas jämt med 300 000 kronor vardera till de berörda världsarven. En omfördelning görs om något eller några världsarv inte ansöker om att nyttja bidraget, eller ansöker om att endast nyttja en del av bidraget.

För Föreningen Världsarv i Sverige (VIS) avsätts högst 100 000 kronor till stöd för samordning och erfarenhetsutbyte mellan världsarvsamordnarna. VIS spelar en viktig roll som nätverk för världsarvssamordnarna och bidrar till det samordnande och stödjande arbetet.

¹ Riksantikvarieämbetet (2019) Strategi för det nationella världsarvsarbetet, sid 81.

² Regeringen/Kulturdepartementet (2021) Regleringsbrev för budgetår 2021 avseende Riksantikvarieämbetet, Ku2020/02624 (delvis), sid 6.

1.2 Ansökan och tidsram

Den organisation som har samordningsansvar för världsarvet ska ansöka om bidraget genom att fylla i en särskild ansökningsblankett. Utbetalning sker till samma organisation. Flera organisationer som har samordningsansvar kan dela på summan men bara en ansöker. Tidsramen för ansökan är:

- Utlysning 5 mars
- Sista ansökningsdag 31 mars
- Utbetalning 30 april.

1.3 Bidragets användning

Bidraget ska användas till världsarvssamordning och funktioner kopplade till världsarvssamordnarens roll i enlighet med den nationella världsarvsstrategin. Bidraget ska inte ersätta befintliga resurser, utan bidra till att skapa mervärde och utrymme för utveckling i arbetet på lokal och regional nivå.

Det kan handla om direkt stöd till världsarvssamordnarens tjänst, men även till utförandet av specifika funktioner som tillskrivs världsarvsamordnarens roll. För den organisation som har samordningsansvaret finns utrymme att själv utforma roll, ansvar och mandat utifrån världsarvets unika förutsättningar. Vissa uppgifter är dock gemensamma för samtliga världsarv, nämligen att:

- Samordna världsarvsarbetet på regional och lokal nivå och ha ett övergripande ansvar att se till att organiseringen i världsarvsarbetet i sin helhet fungerar.
- Rollen är strategisk och innefattar ett helhetsperspektiv på arbete med att bevara, använda och utveckla världsarven utifrån Agenda 2030-målen.
- Involvera och ta tillvara olika aktörers bidrag till världsarvsarbetet, exempelvis det civila samhället och företagare.
- Se till att det finns information och kommunikation om världsarvet i enlighet med världsarvskonventionen.

- Vara kontaktperson för världsarvet i förhållande till myndigheter och andra aktörer som behöver en ingång till världsarvets förvaltare och representera världsarvsförvaltningen utåt (exempel på forum där världsarvssamordnaren representerar världsarvet är i föreningen Världsarv i Sverige och i kontakter med världsarv i andra länder).
- Sammankalla till världsarvsrådets möten och eventuellt vara sekreterare vid mötena och ansvara för beredning av ärenden inom världsarvsrådet.
- Leda och samordna arbetet med att ta fram, uppdatera och följa upp världsarvets förvaltningsplan i samarbete med världsarvsrådet.
- Samordna världsarvsrelaterade frågor inom den egna organisationen.

1.4 Uppföljning och återrapportering

Den organisation som ansöker om bidraget ska rapportera till Riksantikvarieämbetet om hur bidraget använts senast den 1 november 2021. Rapporten ska vara max en A4 sida (ca 300-400 ord) och svara på följande frågor:

1. Hur har medlen disponerats? Beskriv huvudsakliga aktiviteter och insatser och vilka aktörer som ingått.
2. Beskriv hur detta stärker världsarvets samordning samt bidrar till implementeringen av den nationella världsarvsstrategin på kort och lång sikt.
3. Beskriv vilka positiva effekter detta har haft för världsarvet och vilket mervärde som bidraget skapat.

Om det finns kvarstående medel som inte kommer att användas enligt villkoren i ansökan ska dessa återbetalas. Återbetalningar görs snarast möjligt dock senast den 6 december 2021.

2. Frågor och svar

Varifrån kommer bidraget och vem betalar ut?

Bidraget är en tillfällig statlig satsning under tre år och utgör en särskild del av kulturmiljövårdsanslaget (bidrag till kulturmiljöarbete) som inte kan gå till andra satsningar. Riksantikvarieämbetet ansvarar för utdelning av bidraget direkt till världsarven genom den organisationen som har samordningsansvar.

Varför görs en tillfällig statlig satsning på världsarvssamordningen?

Världsarvsstrategin innebär en ambitionshöjning i det nationella världsarvsarbetet. Bidraget är till för att skapa mervärde i världsarvsarbetet på lokal och regional nivå och att möjliggöra för världsarvens aktörer att växla upp arbetet och hantera utvecklingsområden som pekas ut i strategin.

Hur är bidraget kopplat till strategin för det nationella världsarvsarbetet?

Bidraget är direkt kopplat till implementeringen av den nationella världsarvsstrategin som färdigställdes hösten 2019. Strategin är resultatet av ett regeringsuppdrag under åren 2017-2019 som genomfördes av Riksantikvarieämbetet i samarbete med Naturvårdsverket och Svenska Unescorådet och i dialog med andra berörda myndigheter, kommuner och aktörer inklusive förvaltare av världsarv.

Vad står det om bidraget i regleringsbrevet?

Enligt regleringsbrevet får ”högst 4 000 000 kronor användas för bidrag till världsarvssamordning som avser de världsarv som är kulturarv, i syfte att stärka den lokala och regionala implementeringen under den första genomförandeperioden av den nationella världsarvsstrategin fram till och med 2023.”

Vem kan söka bidraget?

Alla världsarv utom Höga kusten och Laponia kan söka bidraget. Endast den organisation som har samordningsansvaret för världsarvet kan söka bidraget. Fler

organisationer som har samordningsansvar kan dela på summan men bara en ansöker.

Varför kan inte världsarven Höga kusten och Laponia få del av medlen?

Bidraget gäller inte för världsarven Höga kusten och Laponia eftersom dessa redan har en statlig medfinansiering av världsarvsarbetet.

Hur mycket kan varje enskilt världsarv ansöka om?

Bidraget fördelas jämt med 300 000 kronor vardera till de berörda världsarven under det första året.

Hur och när ska man ansöka om bidraget?

Den organisation som har samordningsansvar för världsarvet ska ansöka om bidraget genom att fylla i en särskild ansökningsblankett. Sista ansökningsdatum är den 31 mars 2021.

Vad ska bidraget användas till?

Bidraget ska användas till världsarvssamordning, d.v.s. världsarvssamordnarens tjänst eller funktioner kopplade till världsarvssamordnarens roll.

Vad är världsarvssamordnarens roll?

Världsarvssamordnarens roll beskrivs i den nationella strategin för världsarvsarbetet som färdigställdes under hösten 2019 (sid 51-52). Mer info: [Avrapportering-av-regeringsuppdraget-att-utarbete-en-nationell-världsarvsstrategi.pdf \(raa.se\)](#)

Enligt världsarvsstrategin bör det finnas en samordnare för världsarvet eller motsvarandes arbete som har titeln världsarvssamordnare. Vidare bör det också finnas en samordningsansvarig organisation som är ansvarig arbetsgivare för samordnaren.

För den organisation som har samordningsansvaret finns utrymme att själv utforma roll, ansvar och mandat utifrån världsarvets unika förutsättningar. Vissa uppgifter är dock gemensamma för samtliga världsarv, nämligen att:

- Samordna världsarvsarbetet på regional och lokal nivå och ha ett övergripande ansvar att se till att organiseringen i världsarvsarbetet i sin helhet fungerar.
- Rollen är strategisk och innefattar ett helhetsperspektiv på arbete med att bevara, använda och utveckla världsarven utifrån Agenda 2030-målen.
- Involvera och ta tillvara olika aktörers bidrag till världsarvsarbetet, t.ex. det civila samhället och företagare.
- Se till att det finns information och kommunikation om världsarvet i enlighet med världsarvskonventionen.
- Vara kontaktperson för världsarvet i förhållande till myndigheter och andra aktörer som behöver en ingång till världsarvets förvaltare och representera världsarvsförvaltningen utåt (exempel på forum där världsarvssamordnaren representerar världsarvet är i föreningen Världsarv i Sverige och i kontakter med världsarv i andra länder).
- Sammankalla till världsarvsrådets möten och eventuellt vara sekreterare vid mötena och ansvara för beredning av ärenden inom världsarvsrådet.
- Leda och samordna arbetet med att ta fram, uppdatera och följa upp världsarvets förvaltningsplan i samarbete med världsarvsrådet.
- Samordna världsarvsrelaterade frågor inom den egna organisationen.

Måste världsarven ta emot bidrag?

Världsarven uppmuntras till att söka bidraget för att den nationella världsarvsstrategin ska få större genomslagskraft. En omfördelning görs om något eller några världsarv inte önskar att nyttja bidraget, eller endast delar av bidraget.

Kommer bidraget att kunna sökas varje år?

Bidraget är en tillfällig satsning i tre år under den första genomförandeperioden av den nationella världsarvsstrategin fram till och med 2023. Regeringen fattar beslut om bidraget årsvis.

Varför får föreningen Världsarv i Sverige ta del av bidraget?

Föreningen Världsarv i Sverige (VIS) tilldelas 100 000 kronor till stöd för samordning och erfarenhetsutbyte mellan världsarvsamordnarna. VIS spelar en viktig roll som nätverk för världsarvssamordnarna och bidrar till det samordnande och stödjande arbetet som görs av Riksantikvarieämbetet och andra nationella myndigheter.

Hur och när ska återrapportering ske?

Den organisation som ansöker om bidraget ska rapportera till Riksantikvarieämbetet om hur bidraget använts senast den 1 november 2021. Rapporten ska vara max 1 A4 sida (ca 300-400 ord) och svara på följande frågor:

1. Hur har medlen disponerats? Beskriv huvudsakliga aktiviteter och insatser och vilka aktörer som ingått.
2. Beskriv hur detta stärker världsarvets samordning samt bidrar till implementeringen av den nationella världsarvsstrategin på kort och lång sikt.
3. Beskriv vilka positiva effekter detta har haft för världsarvet och vilket mervärde som bidraget skapat.

Kan man bli återbetalningsskyldig?

Ja, om bidraget inte har använts i enlighet med villkor för beviljad ansökan ska den ansökande organisationen återbetala bidraget. Återbetalningar görs snarast möjligt dock senast den 6 december 2021.

